

MØTEPROTOKOLL

Eidskog kontrollutvalg

Dato: 13.05.2019 kl. 08:15-12.00.
Sted: Formannskapssalen
Arkivsak: 18/00087

Tilstede: Sidsel Mobrenna - leder
Elida Asp
Stine Morken Bakken

Møtende varamedlemmer: Kjell Ivar Pettersson (varamedlem for Per Ole Rønning)

Forfall: Arild Christiansen (permisjon) (varamedlemmet kunne ikke møte)
Per Ole Rønning

Andre: Ordfører Kamilla Thue deltok i sak 34/19
Rådmann Trond Stenhaug deltok i sakene 35/19-37/19

Protokollfører: Utvalgssekretær Torgun M Bakken

SAKSKART			Side
Saker til behandling			
34/19	18/00068-17	Sak E-34/19 Samtale med ordføreren.	3
35/19	18/00063-66	Sak E-35/19 Etikk og varsling i kommunen.	4
36/19	18/00063-67	Sak E 36/19 Samtale med rådmannen.	10

37/19	18/00114-15	Sak E-37/19 Oppfølging av eiendomsskatt.	12
38/19	18/00092-21	Sak E-38/19 Evaluering av kontrollutvalgets møte.	15

Det var ingen merknader til innkallingen eller sakslisten.

UNDERSKRIFTER:	
Vi bekrefter med våre underskrifter at møtebokens blader, som vi har signert, er ført i samsvar med det som ble bestemt på møtet.	
_____	_____
_____	_____
_____	_____

UTSKRIFTER:
Møtebok er sendt til: Kontrollutvalget, ordfører, rådmann, Hedmark Revisjon IKS og lokalpressen. Innkallinger og møtebøker ligger også på www.gs-iks.no under «Dokumenter».

Saker til behandling

Sak E-34/19 Samtale med ordføreren.

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Eidskog kontrollutvalg	13.05.2019	34/19

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar samtalen med ordføreren til orientering.

Saksframstilling:

Kontrollutvalget inviterer ordfører Kamilla Thue til en samtale hvor det kan diskuteres generelle problemstillinger i Eidskog kommune.

Som et fast punkt tar vi med spørsmålet om det er noe som ordfører ønsker å bringe videre til kontrollutvalget fra kommunestyret, eller om det er andre forhold som kontrollutvalget bør gjøres oppmerksom på?

Møtebehandling

Ordfører Kamilla Thue deltok under behandlingen. I samtalen med ordføreren ble følgende temaer berørt:

- Det er mange store politiske saker framover, ikke minst økonomisk, som svømmehall og brannstasjon.
- Kommunikasjonsstrategi. Denne skal vedtas før sommerferien.
 - Overføring fra kommunestyret er fortsatt ikke klar.
 - Det jobbes også med hjemmesiden.
- Felles kommunestyre på torsdag 9.5.19, presentasjon fra Telemarksforskning om utviklingen i regionen. Høring både i forbindelse med mulig endring i disktriktsindeksen, som slår negativt ut for vår region, og risikoen for høyere arbeidsgiveravgift. Det er viktig med folketallsvekst.
- Det jobbes fortsatt med legesituasjonen.

Votering

Det ble ikke lagt fram noe annet forslag til vedtak. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Kontrollutvalget tar samtalen med ordføreren til orientering.

Sak E-35/19 Etikk og varsling i kommunen.

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Eidskog kontrollutvalg	13.05.2019	35/19

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar diskusjonen med rådmannen til orientering.

Saksframstilling:

Arbeidsmiljøloven har bestemmelser om varsling (kapittel 2 A) og sier at arbeidsgiver har plikt til å utarbeide rutiner for varsling:

§ 2 A-3. Plikt til å utarbeide rutiner for intern varsling

- (1) Dersom forholdene i virksomheten tilsier det, plikter arbeidsgiver å utarbeide rutiner for intern varsling i samsvar med § 2 A-1 i tilknytning til det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet.
- (2) Arbeidsgiver plikter alltid å utarbeide slike rutiner dersom virksomheten jevnlig sysselsetter minst 5 arbeidstakere.
- (3) Rutinene skal utarbeides i samarbeid med arbeidstakerne og deres tillitsvalgte.
- (4) Rutinene skal ikke begrense arbeidstakers rett til å varsle etter § 2 A-1.
- (5) Rutinene skal være skriftlige og minst inneholde:
 - a) oppfordring til å varsle om kritikkverdige forhold,
 - b) fremgangsmåte for varsling,
 - c) fremgangsmåte for mottak, behandling og oppfølging av varsling.
- (6) Rutinene skal være lett tilgjengelig for alle arbeidstakere i virksomheten.

De fleste kommunene har utarbeidet slike rutiner. Det som ofte mangler i rutinene, er et punkt om hvem det skal varsles til dersom det er rådmannen, som det varsles mot. Vi kommer litt tilbake til dette nedenfor.

I 2017 ble det utarbeidet noen råd for etikkarbeidet i kommunen (Råd for etikkarbeid i kommuner. Del av Oslo Economics rapport 2017-61). I dokumentet (se vedlegg 1) står det følgende i innledningen:

Kommunesektoren arbeider kontinuerlig for å hindre uetisk atferd og korrupsjon. På oppdrag fra KS har Oslo Economics, i samarbeid med Prof. Tina Søreide ved NHH, utviklet et sett råd for hvordan kommuner og fylkeskommuner bør jobbe for å hindre uetisk atferd og korrupsjon. Rådene er ment som en støtte til ledere og folkevalgte.

I dette dokumentet er det følgende inndeling, i forhold til hva det er gitt råd til:

1. Verdier, holdninger og kultur
2. Etske retningslinjer
3. Risikoanalyser for å avdekke sårbare områder og prosesser
4. Klar rolle- og ansvarsfordeling
5. Kommunens kontrollutvalg
6. Internkontroll med fokus på å avdekke kritikkverdige forhold
7. Varslingsrutiner for å avdekke kritikkverdige forhold
8. Åpenhet og innsyn for offentligheten

9. Bruke muligheten til digitalisering for å hindre uetisk atferd og korrupsjon.

Kontrollutvalget har en klar rolle i dette arbeidet og det står følgende i råd 5:

- Kontrollutvalget bør ha fokus på å avdekke uetisk atferd og korrupsjon
- Kontrollutvalget bør få gjennomført kontroller på grunnlag av risikoanalyser og mistanke om uetisk atferd

Kontrollutvalget har gjentatte ganger hatt dette som tema opp gjennom årene, og vi tar opp igjen dette temaet nå som en fellessak i alle kontrollutvalgene, men denne gangen tar vi først og fremst opp spørsmålet om varsling og varslingsrutiner.

Fafo laget i 2017 en rapport for KS (<https://www.ks.no/fagomrader/demokrati-og-styring/etikk/ytringsfrihet-og-varsling-i-kommunesektoren/>) om Ytringsfrihet og varsling i kommunesektoren. Vi tar med et utdrag om «Betydningen av varslingsrutiner»:

Arbeidstakere i kommuner og fylkeskommuner med varslingsrutiner vurderer ytringsbetingelsene som bedre enn de som svarer at de ikke har slike rutiner. I dag har åtte av ti kommuner og fylkeskommuner skriftlige rutiner for hvordan arbeidstakerne skal varsle. Ytterligere syv prosent svarer at rutiner er under utarbeidelse.

Rapporten viser også en klar sammenheng mellom det å ha varslingsrutiner og effekten av å varsle. I virksomheter som ikke har varslingsrutiner, mener 69 prosent av arbeidstakerne at det ikke har noen effekt å varsle om kritikkverdige forhold. Der hvor rutiner for håndtering av varsling er på plass er tilsvarende tall 31 prosent. En betydelig andel ledere mener at varslingsrutinene har gjort det er tryggere og enklere å varsle, mens nær halvparten av arbeidstakerne mener disse har gjort det tryggere å varsle.

En ganske stor andel varslinger gjelder psykososiale arbeidsmiljøproblemer som i større grad kjennetegnes av subjektivitet og ulike oppfatninger. En stor andel svarer at leder har ansvaret for det kritikkverdige forholdet. Det viser seg at arbeidstakere med høyere utdanning varsler mindre enn de med lavere utdanning, og kvinner varsler mer enn menn.

Varslingsrutiner er omtalt i **pkt. 7** i dokumentet «Råd for etikkarbeid i kommuner», som nevnt ovenfor. Det står følgende:

VARSLINGSRUTINER FOR Å AVDEKKE KRITIKKVERDIGE FORHOLD (side 9-10 i vedlagte dokument)

- Kommunen bør anerkjenne verdien av varsling og arbeide for et godt ytringsklima
- Kommunen bør gjøre det enkelt og trygt å varsle om kritikkverdige forhold
- Varslingsrutiner bør beskrive hvordan medarbeidere kan si fra om kritikkverdige forhold til andre enn sin egen leder
- Kommunen bør jevnlig undersøke om medarbeidere kjenner til varslingsrutinene og varslernes rettigheter
- I tillegg til varslingsrutiner bør kommunen ha tipsmottak for innbyggere som har mistanke om uetisk atferd og korrupsjon i kommunen

Som nevnt ovenfor, mangler det ofte rutiner for varsling mot rådmannen, jf. råd 3 under pkt. 7):

Råd 3: Varslingsrutiner bør beskrive hvordan medarbeidere kan si fra om kritikkverdige forhold til andre enn sin egen leder

I tilfeller der det varsles om en kollega på samme nivå eller i en annen avdeling, vil det ofte være hensiktsmessig å varsle til sin egen leder. Dette kan enten skje gjennom en muntlig beskjed, eller en mer formell prosess når det er nødvendig. En utfordring oppstår imidlertid når lederen er ansvarlig for det kritikkverdige forholdet som arbeidstakeren vil varsle om, eller ikke reagerer på varsler om andre. I slike tilfeller er det viktig at medarbeideren kan si fra om det kritikkverdige forholdet til andre enn sin egen leder.

For å kunne varsle om egen leder kan det være en fordel om det er mulig å varsle konfidensielt. Konfidensialitet innebærer at varslersens identitet er kjent for den som mottar varselet, men ikke for dem det varsles om. Kommunen kan også vurdere å legge til rette for at varsling skjer anonymt for å styrke beskyttelsen av varsleren.

I noen tilfeller vil det etter varslersens oppfatning være personer på toppnivå i kommunen som er ansvarlig for det varsleren mener er kritikkverdig. Av den grunn bør varslingsrutiner beskrive hvordan og til hvem arbeidstakere da skal varsle til. Det kan også varsles eksternt, for eksempel til offentlige tilsynsmyndigheter. I en del tilfeller vil varsler om kritikkverdige forhold i kommunen gis til folkevalgte. Det bør derfor finnes rutiner for hvordan folkevalgte skal håndtere varsler.

Eksterne (innbyggere mm.) kan varsle til kommunen, dersom kommunen har et eget eksternt varslingsorgan, jf. råd 5:

Råd 5: I tillegg til varslingsrutiner bør kommunen ha tipsmottak for innbyggere som har mistanke om uetisk atferd og korrupsjon i kommunen

Varsling slik begrepet brukes i arbeidsmiljøloven, omfatter tilfeller der arbeidstakere (også innleide) sier fra om kritikkverdige forhold til noen som kan gjøre noe med det.

Som et supplement til varsling fra arbeidstakere, kan tips fra brukere, leverandører og innbyggere generelt være en viktig kilde til informasjon om kritikkverdige forhold i kommunen. Kommunen bør derfor innrette trygge tipsmottak også for personer som ikke er ansatt i kommunen. I en del tilfeller vil tips om kritikkverdige forhold i kommunen gis til folkevalgte. Det bør derfor finnes rutiner for hvordan folkevalgte skal håndtere tips fra publikum.

Regjeringen oppnevnte i 2016 et eget varslingsutvalg som skulle for å gjennomgå og vurdere varslingsreglene i arbeidsmiljøloven. Dette arbeidet ble lagt fram i NOU 2018: 6 Varsling – verdier og vern — Varslingsutvalgets utredning om varsling i arbeidslivet <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2018-6/id2593665/>. Ifølge denne NOU-en kan et varslingsmottak, som nevnt i råd 5 ovenfor, også fungere som varslingsmottak dersom kommunens ledelse er inhabile eller er de som det varsles imot (NOU 2018:6 side 109).

«Ved intern varsling vil varslingsmottaker være arbeidsgiver eller en representant for arbeidsgiver. Dette kan være ulike nivåer av ledere i linjen, personalsjef eller andre i ledelsen, daglig leder, styreleder, internrevisjon eller revisjonsutvalg, interne varslingsmottak eller varslingssekretariat. **Dersom virksomheten har en ordening med et eksternt varslingsmottak, vil varsling til dette også regnes som intern varsling.**» (min utheving).

I de flere av de kommunene som har egne eksterne varslingssekretariater, så er det kommunens eksterne advokat som er varslingssekretariat. Dette er altså et advokatfirma som bistår ledelsen og gir råd i juridiske spørsmål - og som kanskje samtidig mottar kritikk mot den samme ledelsen gjennom en varsling. Advokaten vil jo være avhengig av å ha en godt forhold til rådmannen for å sikre seg oppdrag framover. Hvem skal denne advokaten ivareta,

varsleren eller rådmannen? Opptrer disse ta med tilstrekkelig distanse og uavhengighet i de forskjellige sakene og vil dette i så fall stride mot «God advokatskikk (pkt. 2.1.2):

En advokat må ikke påta seg oppdrag hvor hans personlige økonomiske interesser kan komme i konflikt med klientens interesser eller ha innflytelse på hans frie og uavhengige stilling som advokat.

Sekretariatsleder har hatt kontakt med KS sitt etikkutvalg (Lise Spikkeland) og spurt om etikkutvalget har drøftet denne problemstillingen. Hun svarer i e-post av 3.4.19 at etikkutvalget ikke har drøftet dette, men hun sier også at det er en utfordring det som undertegnede peker på. Men de har altså ikke gitt noen uttalelser på dette. KS har laget en egen veileder «Ytringsfrihet og varsling», hvor pkt. 3.4 omhandler «Intern varsling». I pkt. 3.4.2 heter det:

3.4.2 Varsling til kommunens alternative varslingsordning For de tilfeller der det ikke er ønskelig å varsle i linje, bør det være en alternativ og uavhengig varslingsordning som har nødvendig tillit blant ansatte. En slik varslingsordning kan være sammensatt av ansatte i kommunen eller en eller flere eksterne medlemmer. Hvilken ordning kommunen velger, vil bero blant annet på kommunens størrelse og organisering. Lokale forhold, kostnader og ressursinnsats må også vurderes, selv om det ikke nødvendigvis blir avgjørende.

Det kan for eksempel opprettes et særskilt varslingssekretariat. Medlemmene i det særskilte varslingssekretariatet bør ha kompetanse innen arbeidsmiljø, jus og økonomi. Tillitsvalgte skal ha en fri og uavhengig stilling for å kunne ivareta arbeidstakerne. De bør derfor ikke være med i et sekretariat.

Et alternativ er å engasjere et advokatkontor for å ta imot varslinger.

Her ser vi at det foreslås et eget varslingssekretariat eller et advokatkontor, dersom det ikke er ønskelig å varsle i linje. Men det er ingen problematisering i forhold til uavhengighet. Vi er også kjent med at noen kommuner benytter kommunens revisjon som varslingsmottak (eks. Romerike Revisjon IKS <http://www.romerikerevisjon.no/hjem/varsling>). Dette er i hvert fall en helt uavhengig instans til å behandle et varsel rettet mot rådmannen.

Karmøy kommune har nylig behandlet en revisjonsrapport om varsling i kommunen <https://www.karmoy.kommune.no/motepplan/sak/178685/>. Vi tar med utdrag av forslag til prosedyre for håndtering av varsel om kritikkverdige forhold, pkt. 4.4, som sier følgende:

SÆRLIG OM VARSLING SOM GJELDER RÅDMANN

Varsling om kritikkverdige forhold vedrørende rådmannen oversendes kontrollutvalget. Ordfører og rådmann informeres om mottatt varsel. Varselet oversendes revisjonen for undersøkelse og behandling. Revisjonen oversender saken med anbefalinger om tiltak/henleggelse til kontrollutvalget for behandling der. Kontrollutvalgets tilråding oversendes formannskapet og deretter kommunestyret for endelig vedtak.

Kontrollutvalget/ revisjonen har ansvar for oppfølging av varsling mot rådmannen. Formannskapet/ kommunestyret skal informeres når saken er avsluttet.

De har altså valgt en rutine hvor varsel rettet mot rådmannen skal sendes kontrollutvalget. Vi er usikre på om dette er riktig, og det som er mest betenkelig er det som står om at «Kontrollutvalget/revisjonen har ansvar for oppfølging av varsling mot rådmann». Hvis dette betyr at kontrollutvalget/revisjonen trer inn i «linjen» og opptrer som arbeidsgiver og følger opp på den måten, så kan ikke kontrollutvalget gjøre dette, men kontrollutvalget kan selvsagt

etterspørre hvordan eventuelle anbefalinger/tiltak er fulgt opp. Kontrollutvalgets rapporteringsvei er til kommunestyret, så kan selvsagt formannskapet få kopi.

Hvorvidt kontrollutvalget skal ha en rolle i forhold til varsling, er som sagt, usikkert, men når det er sagt, så er greit å ha med seg det som står i Kontrollutvalgsboka¹ (side 31):

Ansatte i kommunen (min utheving) kan varsle til kontrollutvalget dersom de har avdekket kritikkverdige forhold, eller dersom etablerte varslingsrutiner ikke fungerer. Kommunen har plikt til å legge til rette for varsling om kritikkverdige forhold, og den som varsler har rett til vern mot gjengjeldelse.

I NOU 2018: 6 - Varsling – verdier og vern, som nevnt ovenfor, ble det foreslått å opprette et eget varslingsombud, jf. bl.a. side 188-193. Et slikt ombud skulle i alle hovedsak ha en veilederrolle:

«Varslingsombudets hovedoppgave bør være å gi god veiledning og støtte til varslere og andre som er i vanskelige situasjoner i forbindelse med varsling. Ombudet kan da nøste opp i saken, finne ut hva som egentlig er den rettslige problemstillingen og gi råd om hvilke alternativer som finnes.»

«Regjeringen fremmet 5. april en lovproposisjon med forslag til endringer i arbeidsmiljølovens regler om varsling. I proposisjonen følger regjeringen opp de aller fleste forslagene fra Varslingsutvalget» (<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/folger-opp-varslingsutvalget/id2640513/>), men har **ikke** gått inn for at det skal opprettes et eget varslingsombud. Det sies følgende om dette her:

Regjeringen er enig med utvalget i at varslere og andre aktører i en varslingsprosess kan ha særlig behov for veiledning og bistand. Det betyr ikke at et eget varslingsombud er den beste løsningen, verken økonomisk eller faglig sett.

Arbeidstilsynet har bygget opp en betydelig kompetanse innen varsling, og driver utstrakt veiledningsvirksomhet. Det er med andre ord allerede et sted hvor varslere og andre kan henvende seg for å få veiledning. Flere høringsinstanser har påpekt at opprettelse av et eget varslingsombud vil føre til vanskelige grenseoppganger mellom et ombud og Arbeidstilsynet, i tillegg til at det også vil kunne være overlapp av oppgaver. Regjeringen ønsker derfor å satse på Arbeidstilsynet, fremfor å opprette et nytt offentlig organ.

Vi har ikke funnet noe fasitsvar på en fullstendig varslingsrutine. Skal muligens en varsling mot rådmannen sendes til ordfører? Og i så fall, hvordan skal ordfører håndtere et slikt varsel i ettertid? Og hvem skal behandle et eventuelt varsel mot en ordfører?

Kontrollutvalget ønsker en drøfting med rådmannen om hvordan han/hun tenker i forhold til å ha gode nok varslingsrutiner – også når det varsles mot rådmannen. Hvilke alternativer ser rådmannen for en slik rutine? Og i forhold til råd 5, som nevnt ovenfor, om eksternt varslingsmottak for innbyggerne (tips/varsling), har rådmannen noen tanker om dette?

Møtebehandling

Rådmann Trond Stenhaug deltok under behandlingen.

¹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kontrollutvalgsboken/id2468270/>

Rådmannen startet med å orientere om kommunens varslingsrutiner, sist vedtatt 21.11.18 i arbeidsmiljøutvalget.

Sekretariatsleder orienterte om bakgrunnen for saken. Kanskje dette er et tema som kan tas opp i regionrådet.

Kontrollutvalget tok opp spørsmålet om det kan være aktuelt med en egen forvaltningsrevisjon om dette temaet, for hele regionen?

Det er ingen link til varslings på kommunens hjemmeside, som eventuelt innbyggere kunne bruke.

Ordfører er varslingsmottak dersom rådmannen blir omvarslet. Kan ordføreren være «saksbehandler» til å undersøke et varsel på egen hånd? Alle ansatte i kommunen er inhabile til å undersøke et varsel, dersom rådmannen er inhabil.

Votering

Det ble lagt fram et forslag om å legge inn et ekstra punkt om forvaltningsrevisjon i vedtaket. Dette ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Kontrollutvalget vurderer ved neste revidering av forvaltningsrevisjon, om det kan være aktuelt med en regional forvaltningsrevisjon på dette temaet.
2. Kontrollutvalget tar for øvrig diskusjonen med rådmannen til orientering.

Sak E 36/19 Samtale med rådmannen.

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Eidskog kontrollutvalg	13.05.2019	36/19

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar samtalen med rådmannen til orientering.

Saksframstilling:

Kontrollutvalget innkaller rådmann Trond Stenhaug til en samtale hvor vi kan diskutere generelle problemstillinger i Eidskog kommune. Kontrollutvalget ber om at rådmannen orienterer om saker som han anser som relevante for kontrollutvalgets arbeid.

Det er visse faste punkter som gjennomgås i samtalen med rådmannen.

- *Kontrollutvalget vil i hvert møte ha en rapportering fra rådmannen om den økonomiske situasjonen i kommunen, inkludert viktige forhold i investeringsregnskapet.*
- *Eventuelle anmeldelser og varslinger siden forrige møte.*
- *Registrerte åpnede tilsynssaker (ikke ordinære varslede tilsyn) siden forrige møte (enhet, sak/tema (ikke navn)).*
- *Oppfølging av KS-saker.*
- *Sykefraværet i kommunen.*

I tillegg ønsker kontrollutvalget informasjon om:

- Hvordan fungerer trepartsutvalget?
- Opplysninger om kostnadene ved konsulentbruk i 2018 og hittil i 2019.

Møtebehandling

Rådmann Trond Stenhaug deltok under behandlingen.

I samtalen med rådmannen ble følgende temaer berørt:

- Administrativ organisering og reglementer:
 - Kommunens reglementer er vedtatt, det mangler bare retningslinjer for saksbehandling.
 - Kommunes etiske retningslinjer, denne skal tilbake til kommunestyret for avklaring.
- Økonomi.
 - Pr. i mars var det i balanse.
 - Tertialrapporten behandles i juni-møtet. Det ser foreløpig ganske bra ut.
- Kommunikasjon
 - Kommunikasjonsstrategi skal behandles i juni 2019 med tiltak.
 - Utarbeidelse av ny hjemmeside blir en del av disse tiltakene.
 - Kommunestyremøter på internett.
- Ingen nye anmeldelser, varslinger eller tilsynssaker.
- Kommunestyresaker. Rådmannen følger opp disse og de går sin gang.

- Sykefravær, 8,3 % pr. første kvartal. Det er det samme som på samme tid i 2018.
- Aktivitetsplikt for sosialhjelp.
 - Det er viktig at brukerne får den hjelpen de trenger, uansett hvem som gjør det.
 - Vi vil, vi kan.
 - Det kommer en sak i juni om dette.
- Trepartsutvalget. Hvordan fungerer dette?
 - Dette utvalget ligger under reglementer for politiske organer.
 - Rådmannen sier at det kunne vært mer aktuelt å stille dette spørsmålet til ordfører. Rådmannen er bare «tilhører».
 - Derfor tar kontrollutvalget opp dette med ordfører i nestes møte.
 - Kontrollutvalget påpekte at en person som er tillitsvalgt i dette utvalget, står også som politiker i utvalget. Rådmannen retter opp dette.
- Kostnader ved konsulentbruk.
 - Rådmannen hadde med seg en oversikt som viste kjøp av konsulentbruk og juridiske tjenester i 2019, til sammen vel 376 tusen. I 2018 var dette på 1,6 millioner. Rådmannen sender over oversikten til kontrollutvalget.

Rådmannen sender over sin orientering i ettertid.

Votering

Det ble ikke lagt fram noe annet forslag til vedtak. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Kontrollutvalget tar samtalen med rådmannen til orientering.

Sak E-37/19 Oppfølging av eiendomsskatt.

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Eidskog kontrollutvalg	13.05.2019	37/19

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar rådmannens redegjørelse til orientering.

Saksframstilling:

Hedmark Revisjon IKS la i oktober 2017 fram en undersøkelse knyttet til **Eiendomsskatt** i Eidskog kommune, etter bestilling fra kontrollutvalget. Rapporten ble behandlet i kontrollutvalget 19.10.17, sak 62/17 og deretter i kommunestyret 21.11.17, sak 103/17, med følgende vedtak:

1. Kommunestyret tar Hedmark Revisjon IKS sin rapport om «Undersøkelse om Eiendomsskatt i Eidskog» til orientering og ber rådmannen iverksette nødvendige tiltak, slik at ikke slike rutinesvikter og feil oppstår igjen.
2. Kommunestyret ber rådmannen kvalitetssikre lovligheten av utskriving av eiendomsskatt for 2017.
3. Kontrollutvalget følger opp saken igjen innen 1.2.18.

Kontrollutvalget ba om en skriftlig tilbakemelding på hvordan rådmannen har fulgt opp kommunestyrets vedtak, og i første omgang, spesielt pkt. 2, og denne oppfølgingen ble behandlet i møtet 16.3.18, sak 20/18. Kontrollutvalget vedtok følgende:

1. Kontrollutvalget tar rådmannens tilbakemelding til orientering.
2. Kontrollutvalget sender saken til kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
 - a. Kommunestyret ber rådmannen avklare spørsmålet om gyldigheten av verdivurderingen av næring, verk og bruk for 2017.
 - b. Kommunestyret ber rådmannen sørge for at lovverket knyttet til eiendomsskatt (som eks. eiendomsskatteoven, forvaltningsloven, egne vedtekter osv.) blir fulgt i det videre arbeidet med eiendomsskatt.
 - c. Kommunestyret ber rådmannen tydeliggjøre rolleforståelsen i eiendomsskatteprosessen.
 - d. Kommunestyret ber kontrollutvalget om å følge opp disse punktene igjen i ettertid.
3. Kontrollutvalget følger opp saken igjen i neste møte.

Kontrollutvalget behandlet saken igjen i møtet 3.5.18, sak 33/18 med følgende vedtak:

1. Kontrollutvalget vurderer kommunestyrets behandling av KU-sak 20/18 før de tar stilling til eventuell oppfølging.
2. For øvrig tar kontrollutvalget rådmannens redegjørelse til orientering

Kommunestyret behandlet kontrollutvalgets sak i møtet 8.5.18, sak 024/18 og vedtok følgende:

- **Kommunestyret viser til sak 20/18 fra 20.mars 2018 og ber rådmannen følge opp denne saken.**

Kontrollutvalget behandlet saken på nytt opp i møtet 31.5.18, sak 42/18, og vedtok følgende:

- **Kontrollutvalget vil følge saken videre, ved å undersøke om rådmannen følger opp kommunestyrets vedtak (KS-sak 20/18) pkt. 7**

Kommunestyrets vedtak i sak 020/18 var som følger:

1. **Med hjemmel i kommuneloven § 10 nr 6 oppløses nåværende klagenemnd for eiendomsskatt i Eidskog.**
2. **Det foretas valg på medlemmer til ny klagenemnd som trer i virksomhet umiddelbart ved oppnevningen.**
3. **Kommunestyrets eiendomsskattevedtekter endres i tråd med vedlagte forslag.**
4. **Det gjennomføres ikke ny alminnelig taksering i Eidskog i 2018.**
5. **Rådmannen legger fram en sak til politisk behandling innen juni om hvordan Eidskog Kommune kan gjennomføre et matrikkelprosjekt. Prosjektet må ta for seg alle eiendommene i kommunen, og ikke bare de som har sendt inn klage på eiendomsskatten.**
6. **Rådmannen informerer i neste kommunestyret om rutiner for en løpende oppdatering av matrikkelen på de eiendommene hvor det blir påvist feil i klagebehandlingen for eiendomsskatt.**
7. **Kommunestyrets krav til prosessen er: Åpenhet og innsyn, etterlevelse av eiendomsskattevedtektene, tydelig ledelse, tilstrekkelig prioritering av bemanning/ ressurser, informasjon til innbyggerne.**

Kontrollutvalget setter opp saken igjen til behandling nå, og ber om at rådmannen orienterer om hvordan han har sikret at kommunestyrets vedtak 020/18 pkt. 7, er ivaretatt.

Møtebehandling

Rådmann Trond Stenhaug deltok under behandlingen.

Rådmannen orienterte om saken, dvs. pkt. 7 i kommunestyrets vedtak. Han sender over den skriftlige redegjørelsen i ettertid.

Litt om oppfølgingen, bl.a.

- Åpenhet og innsyn.
 - Etterleves daglig.
- Vedtektene. Disse etterleves. Dersom det oppdages svakheter, vil disse bli foreslått endret.
- Tydelig ledelse.
 - Det er tydelig ledelse.
 - Saksbehandlingen er ajour. Klagenemndene har fått opplæring og har normalt hatt ukentlige møter siden 8. august 2018.
- Tilstrekkelig prioritering av bemanning/ressurser.
 - Det er tilstrekkelige ressurser.
 - Kommunen er ajour på alt administrativt, dvs. innkallinger, protokoll og partsbrev.
 - Forventet å starte opp med 2019 års klagebehandling i sakkyndig nemnd i mai/juni.
 - Eiendomsskattekontoret får god hjelp fra «Virksomhet for Teknisk plan og miljø» for å oppnå levering av saker til nemndene.
- Informasjon til innbyggerne.

- Dette er en prioriteringssak.
- Det var ikke optimal informasjon i begynnelsen i retakseringsprosessen, men det har blitt tatt betydelig tak i.
- Ingen klager fra innbyggerne på mangelfull informasjon og tilgjengelighet.

Kontrollutvalget stilte spørsmål om saksbehandlingen er korrekt mht. forvaltningsloven osv. Rådmannen sjekker ut om saksbehandlingen er korrekt.

Det er endringer i eiendomsskattereglene om verker og bruk, er dette ivaretatt? Rådmannen sjekker opp dette. Kontrollutvalget vil ha en tilbakemelding om dette.

Klagesaker – status i arbeidet (pr. 6.5.19).

- Sakkyndig nemnd:
 - Av 650 innsendte klager for 2017, er restansen 2.
 - Av 45 innsendte klager for 2018, er restansen 3.
 - Det er registrert 19 klager for 2019.
- Klagenemnd:
 - Ca. 560 eiendommer for 2017 har vært under vedtaksbehandling. Gjenstår 15-16 saker.
 - For 2018 gjenstår 30-35 saker.
 - For 2019 vet vi ikke enda, avhenger av utfallet av sakkyndig nemnd.

Matrikkelprosjektet går bra. Det er nedsatt en prosjektgruppe som arbeider med saken. Det er flere hundre saker som skal sjekkes.

Votering

Det ble ikke lagt fram noe annet forslag til vedtak. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Kontrollutvalget tar rådmannens redegjørelse til orientering.

Sak E-38/19 Evaluering av kontrollutvalgets møte.

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Eidskog kontrollutvalg	13.05.2019	38/19

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar evalueringen til etterretning.

Møtebehandling

Kontrollutvalget tok en rask evaluering.

Det har vært et greit møte.

Protokollen ble gjennomgått i møte.

Votering

Det ble ikke lagt fram noe annet forslag til vedtak. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Kontrollutvalget tar evalueringen til etterretning.